

Fjernvarmen i Østrig er på vej frem

Ganske som i Danmark er fjernvarmen i Østrig i vækst. Det kunne dog gå bedre, hvis ikke det gik trægt med at få penge fra støtteordninger til udbygningen af fjernvarme til at rulle.

UDLAND

*Af International chef Birger Lauersen,
Dansk Fjernvarme*

Fjernvarmen er i vækst i Østrig. Men det kunne gå hurtigere, og den politiske opbakning kunne være bedre.

Det er den korte konklusion, som kan drages, når man ser på fjernvarmens udvikling i Østrig, sådan som Dansk Fjernvarmes bestyrelse havde lejlighed til det i dagene 9. og 10. september 2010.

Bestyrelsen aflagde bl.a. besøg hos Fernwärme Wien, som holder til i en stor bygning tæt ved Donaukanal, der er en gren af selve Donau.

Kontorbygningen ligger lige op ad affaldsforbrænding Spittelau og er

på samme måde som forbrændingsanlægget udsmykket af kunstneren Hundertwasser, dog mere afdæmpet.

Obligatorisk medlemskab

FGW - Fachverband der Gas- und Wärmeversorgungsunternehmungen, som i sig selv er en del af det østrigske handelskammer, varetager interesserne for gas og varmeforsyninger i Østrig.

Medlemskab er efter lov obligatorisk (en vis misundelse kunne spores hos den danske delegation), og en voksende medlemsskare på i dag 477 værker vidner om en sektor i vækst.

Rainer Anzböck er leder af fjernvarmeafdelingen i FGW og berettede under sin præsentation om den stigende

interesse for fjernvarme i Østrig. En interesse som også kommer til udtryk i form af voksende varmesalg.

Fjernvarmesektoren er en af de stærkest voksende brancher inden for energisektoren. Igennem de sidste 30 år er antallet af fjernvarmeforsynede boliger i Østrig vokset fra 83.000 i 1980 til 712.000 i 2009. Det svarer på landsplan til omkring 20 % af alle boliger. Man faktisk er hele 27 % af de boliger, der er opført efter 2001, tilsluttet fjernvarme.

Andelen af varmemarkedet er størst i de store byområder, men i Østrig eksisterer der – ligesom i Danmark – også fjernvarme uden for storbyerne.

Delstaten Oberösterreich (Østrig er en forbundsstat ligesom Tyskland) har ikke mindre end 600 mindre landsbyer med fjernvarmeforsyning.

Små biomassekedler nyttiggør lokale ressourcer og sikrer, at det sker miljømæssigt betryggende.

Nogle eksempler på markedsandele (2007) for fjernvarme i udvalgte østrigske byer:

- Linz 60 %
- Wien 36 %
- Klagenfurt 30 %
- Graz 26 %
- Salzburg: 23 %

Fjernvarmeproduktionen i Østrig udgør omkring 47 PJ (i Danmark svinger den omkring 120 PJ), og heraf stammer knap ¾ fra kraftvarme.

Naturgassen er det mest betydningsfulde brændsel (cirka 42 %), og

Kunstneren, Hundertwasser, har udsmykket adskillige bygninger i Østrigs hovedstad, Wien. Iblant dem er byens affaldsforbrænding og fjernvarmens hovedsæde. Foto: Birger Lauersen.

sammen med kul og olie udgør fossile brændsler cirka 55 % af brændselsforbruget til fjernvarme. Biomasse, med træ som dominerende bestanddel, udgør 38 %, affald 6 % og solvarme, geotermi, varmepumper m.v. den sidste procent.

Nettets samlede længde udgør 4.000 km (2007) og er i praksis fordoblet siden 1995. Fortætninger i nettet samt videre udbygning af dækningsfladen vil også i fremtiden lede til yderligere investeringer.

Udviklingen

Fjernvarmen i Østrig vil også vokse i fremtiden. For det første fordi Østrig også skal opfylde sine forpligtelser i forhold til Kyotoprotokollen, for det andet fordi forsyningerne i stigende omfang ser og oplever deres evner til omstilling og bæredygtighed som konkurrencemæssige fortrin.

Prognoser frem mod 2017 viser, at varmesalget vil vokse med cirka to

procent om året. Det er i realiteten en betydelig større vækst end for varme-markedet som helhed.

En national varmestrategi er formuleret, men er ikke som sådan ført ud i livet i form af lovgivning.

Blandt strategiens elementer er planer for, hvordan varmforsyningen kan optimeres på regionalt niveau, så man sikrer inddragelsen af lokale ressourcer. Enten via forsyning med fjernvarme fra kraftvarme, overskudsvarme eller biomasse eller via individuel forsyning med solvarme, biomasse eller varmepumper. Strategien giver også mulighed for at udpege områder til fjernvarmeforsyning alene.

Der er sådan set etableret ordninger til at støtte udbygning med fjernvarmenet, fjernkølingsanlæg, varme- og køleakkumulatorer, pumpestationer m.v., men pengene til ordningerne bevilges ikke.

Teoretisk kunne 300 mio Euro (2,3 mia. kr.) have været til rådighed i perioden 2008-12, men kun 10 mio. Euro (75 mio. kr.) er i realiteten blevet bevilget.

Det er naturligvis en skuffelse for branchen.

En af de centrale udfordringer for branchen er at sikre forskningsmidler til sektoren og at få forklaret omverdenen, hvorfor det er vigtigt ikke kun at fokusere på energiforbruget, men at den primære energifaktor er langt mere betydende, når der skal vælges mellem forskellige energikilder.

For Dansk Fjernvarmes bestyrelse var besøget et interessant indkig i en fjernvarmesektor, der på flere punkter ligner vores egen. Også ved at der sker en betydelig vækst, at der er optimisme i sektoren, men at det kunne gå hurtigere.

bl@danskjernvarme.dk